

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN OSZTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyedévre 2 K.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR

Hivatalos hirdetések díja fél hasábig 8 korona.

Nyiltér soronként 50 fillér.

Magánhirdetések megegyezés szerint.

Táviratok.

A miniszterelnökségi sajtóirodának a hadi eseményekre vonatkozó és más közérdekű távirati értesítéseit, július hó 2-ikától, az érkezés sorrendjében a következőkben közöljük:

Budapest, július 2.

(Hivatalos.) Orosz hadszíntér: Bukovinában változatlan helyzet mellett különös esemény nem történt. Kolomeától nyugatra és a Dnyesztertől délre új heves harcok fejlődnek.

Tarnopoltól északnyugatra osztrák-magyar és német zászlóaljak visszafoglalták a Vorobiovka magaslatot, amely annyi vetélkedés tárgya volt. Hét orosz tisztet és 892 főnyi légénységet fogtunk el, hét géppuskát és két aknavetőt zsákmányoltunk.

A Linsingen tábornok parancsnoksága alatt álló szövetséges haderők támadása tegnap is számos helyen jóval előbbre haladt. A foglyok száma és a zsákmány mennyisége emelkedik. Az oroszok ellentámadásai megfiúsultak.

Olasz hadszíntér: A doberdói fensík déli szakaszán az olaszok folytatták a heves tűzérségi tüzelést és a támadásokat a Seltől keletre levő terület ellen. Az ellenségnek ezen erőfeszítései, amelyeket éjjel is folytatott, hála a védők szívós kitartásának, eredménytelenek maradtak.

A Brenta és Etsch között is megismétlődtek az olaszoknak harcvonalunk számos pontja ellen intézett előretörései.

A Marmolata területen csapataink az olasz osztagoknak több támadását visszaverték. Az Ortler területen elfoglalták a Cristallo-esücsök egyikét. Tegnap több mint 500 olaszt fogtunk el, köztük 10 tisztet.

Délkeleti hadszíntér: Nem volt újabb esemény. Höfer, altábornagy.

Berlin, július 2.

Tegnap a Somme, valamint az Anere partak mindkét partján mintegy 40 kilométer szélességben hét napi igen erős tűz- és gázhatás után megkezdődött az angoloknak és franciáknak számos hónap óta korlátlan eszközökkel előkészített nagy tömegtámadása.

Gommecourtól Laboiselle vidékéig az ellenség nem ért el nevezetesebb sikert, de igen súlyos veszteségeket szenvedett. Ellenben sikerült neki a Sommeig terjedő két hadosztályszakasz első vonalaiban egyes pontokon benyomulni, úgy hogy jobbnak láttuk ezeket a hadosztályokat a teljesen összelőtt legelől levő árkokból az első és második vonal között fekvő állásba visszavonni.

A Maastól balra a 304-es magaslaton francia árokrészeket foglaltunk el és egy francia kézi-gránát támadást visszavertünk.

A Maastól keletre az ellenség új nagy erők harcbevételével tegnap több ízben és ma reggel is megtámadta a Froide Terre magaslaton különösen a Thiaumont erődnél levő német vonalakat. Zárótűzünkben legnagyobb veszteségei közt vissza kellett fordulnia.

Keleti hadszíntér: Linsingen tábornok hadseregcsaportja: A támadás előrehaladt. A foglyok száma 7 tiszttel és 1400 főnyi légénységgel emelkedett. Az ellenség ellentámadásait simán visszavertük.

Bothmer gróf tábornok hadserege: Német és osztrák-magyar csapatok, a nemrégiben az oroszok által megszállott, Tarnopoltól északnyugatra levő Vorobiovka-magaslatot rohammal elfoglalták és az ellenségtől 7 tisztet és 892 főnyi légénységet elfogtak és 7 géppuskát és 2 aknavetőt zsákmányoltak.

Balkán hadszíntér: Nem volt újabb esemény.

Budapest, július 3.

(Hivatalos.) Orosz hadszíntér: Bukovinában nem volt jelentős esemény. Kolomeánál a harcok terjedelme növekedett. A várostól nyugatra az ellenségnek ellenünk intézett erős előretörését ellentámadással megállítottuk. Flumacztól délkeletre, ahol német és osztrák-magyar csapatok állottak harcban, másfél kilométernyi szélességben ellenünk megindult lovasroham tűzérségi és gyalogsági tűzben összeomlott.

Lucktól délre a szövetségesek támadása ismét tért nyert. Lucktól nyugatra és északnyugatra az oroszok heves előretöréseit visszavertük. Szintugy megfiúsult az ellenségnek egy lovasroham Zloczecke körül is. Baranovicitől északkeletre német és osztrák-magyar csapatok tűzérségi tüzelés után erős támadásokat utasítottak vissza. A harcok itt még nincsenek befejezve.

Olasz hadszíntér: Az ellenséges lövegeknek és aknavetőeknek a doberdói fensík, különösen a Monte dei Seibasitól délre levő szakasz ellen kifejtett élénk tevékenysége tovább tart. Egyes helyeken szívós kézigránát harcok is folytak. A Marmolata területen és a Brenta és Etsch közötti harcvonalunkon ismét visszavertük az ellenség több támadását. A Monte Interotta területen Kaiser hadnagy, a császári királyi 26. Landwehr gyalogezred 6 emberből álló járőrével egy ellenséges géppuskák ellen végrehajtott sikeres vállalkozás után 260 olaszt, köztük 4 tisztet, mint foglyot szállított be. Más helyeken tegnap 14 tisztet és 336 főnyi légénységet fogtunk el.

Délkeleti harctér: A helyzet változatlan. Höfer, altábornagy.

Berlin, július 3.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérrel: Az angol-francia támadások folytatása a Somme mindkét oldalán általában nem ért el a folyótól semmiféle előnyt. Az ellenség itt rendkívül nagy, véres veszteségeket szenvedett. A folyótól délre éjszaka egy második állásban hajlítottuk vissza azt a hadosztályt, a melyet tegnap az első és második vonal közti állásba vetettük vissza. A harci tevékenység a meg nem támadott hadsereg arcvonalakon ugyanaz maradt.

A Maastól nyugatra kisebb gyalogsági harcokra vezettek a franciák azon kísérletei, hogy a 304-es magaslaton elfoglalt árokrészeket ismét elragadják. A Maastól keletre az ellenség továbbra is a Thiaumont erőd és a Froide Terre elleni hiábavaló támadásokban merült ki. Egyik támadása alkalmával mintegy 600 méternyire az erődtől délnyugatra átmenetileg benyomult elől levő árkaikba, ahonnan azonban rögtön ismét kiverették. Vaux erődtől délnyugatra a Damloup ütegállás ma éjjel óta kezünkben van. Ott 100 foglyot és több géppuskát szállítottunk be.

A Bois de Pretreben (Pont á Moussontól északnyugatra) levő német állások ellen előnyo-

muló francia osztagokat könnyű szerrel visszavertük.

A tegnapi nap számos légi harcban 6 ellenséges repülőgépet, — ezek közül négyet vonalainkban — lelőttünk. Malzer hadnagy ez alkalommal a hetedik, Parschau hadnagy pedig a hatodik ellenfelét tette harcképtelenné. Elhárító tüzelésünk egy ellenséges kétfedelűt Douai felett, egy másikat tegnapelőtt Pervysetől keletre (Iser arcvonal) szedett le. Repülőink Verdun környékén két francia kötött léggömböt lelőttek.

Keleti hadszíntér: Orosz torpedónaszádok és a Slava sorhajó Raggasemtől keletre eredmény nélkül lötték a kurlandi tengerpartot. Ezeket tengerparti ütegeink hatásos tüzelés alá fogták és repülőrajaink megtámadták, a Slavát eltalálták.

Hindenburg hadseregeinek több pontján az ellenség fokozta tüzelését és több ízben előretörést kísérelt meg. Ezek csak Minkinél (Smorgontól északra) vezettek vonalainkban vívott harcokra, amelyekből az ellenséget 243 orosz foglyul ejtése és súlyos véres veszteségei mellett azonnal ismét elűztük.

Lipót bajor herceg tábornagy hadseregcsaportja: Az oroszok Gorodiscetől északkeletre és keletre, valamint a baranowici-snovi vasút mindkét oldalán több órai tűzérségi előkészítés után támadást intéztek. A Gorodiscetől északkeletre benyomult osztagok ellen ellentámadásunk előrehaladt. Egyebütt az ellenséget sok halottjának és sebesültjének visszahagyása mellett megszalasztottuk.

Linsingen tábornok hadseregcsaportja: Erős orosz ellentámadások Lucktól északra és délnyugatra nem voltak képesek előnyomulásunkat feltartóztatni. Nagy lovasrohamai siralmasan összeomlottak. A foglyok száma 1800 főnyi légénységgel emelkedett.

Bothmer gróf tábornok hadseregcsaportja: Tlumactól délkeletre csapataink kedvező harcban állanak.

Balkán hadszíntér: A helyzet változatlan.

Budapest, július 4.

(Hivatalos.) Orosz hadszíntér: Bukovinában csapataink az oroszoknak egyes elszigetelt előretöréseit visszautasították. Kolomeánál a harc változatlan hevesességgel folyik. Az oroszok a várostól nyugatra végrehajtott támadásaikkal nem értek el eredményt. Északon Tlumactól délkeletre német és osztrák-magyar csapatok eredményesen nyomultak előre. Wolhyniában az ellenség tömegtámadásokkal igyekszik előnyomulásunkat feltartóztatni, de mindenütt súlyos veszteségek közt vertük vissza.

Olasz hadszíntér: A tenger és a Monte Dei Sei Busi közti harcvonalunk tegnap este és egész éjjel legerősebb tűzérségi tűz alatt állott. Az ellenség leghévesebb erőfeszítései ezuttal a Monfalconétól keletre fekvő hegyhát ellen irányultak, melyeket derék népfőikelő csapataink minden támadás ellen teljesen megvédték. Az olaszoknak Bagninál, a Monte Cosichon és Seltől keletre levő hadállásaink ellen irányuló előretöréseit szintén részben kézi tusában visszaverték. A Monte San Michele előtt már tűzérségünk tüzelése megfiúsította az ellenség gyalogságának előnyomulását. A Sugana völgytől északra, a Mosópatak felső folyásánál levő hadállásaink elleni támadások megfiúsultak. A Felső-Posina völgytől északra is visszaverték

csapataink az ellenség erős támadását. Tegnap 177 olaszt fogtunk el.

Délkeleti hadszíntér: A helyzet változatlan. Höfer, altábornagy.

Berlin, július 4.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről: Mig az Ancre pataktól északra az ellenség nem ismételte meg támadásait, az Ancre és a Somme között a Thipval la Boisselle Mamets erdőske arcvonal, a Sommetől délre pedig a Barleras Belloy vonal ellen nagy erőket vetett harcba. A harcba vetett nagy embertömegeknek megfelelők voltak tűzérési és gyalogsági tűzünkben szenvedett veszteségei támadásait mindenütt visszavertük. Harbecourt falunak (Sommetől északra) birtokáért elkészenedten folyt a harc. A benyomult franciákat kivetítettük. Yperntől északra, Labassetől nyugatra és a Lenstől nyugatra eső vidéken helyi ellenséges előretöréseket, a Maastól keletre pedig a Bottene de Damloup ellen intézett erős támadásokat vertünk simán vissza. Thiaumont erdő és a Batterie de Damloup visszafoglalásáról szóló ismételt francia hivatalos jelentések éppen olyan mesék, mint a Somme mellett lefolyt események alkalmából közölt foglaltsági adatok. Német járőrök Armentierestől keletre felderítő osztagaink az angol állásokba törtek be. Itt a franciáknak egy tisztje és 660 vadász esett foglyul.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadserege: A sokszorosan fokozott tűzérési tevékenységgel kapcsolatban az oroszok este és éjjel a Narocz-tótól, Smorgonon át a Viesnieftől keletre elterülő vidékig elhúzó arcvonal több helyein támadtak és pedig jelentékeny erővel. Smorgon mindkét oldalán, Bogucsenál és a Slojkovschschinánál (Wyschnowtől délkeletre) eredményt nem értek el, azonban súlyos veszteségeket szenvedtek.

Lipót bajor herceg tábornagy hadserege: Azokon a helyeken, ahol az oroszoknak sikerült kezdetben előrehaladni, csapataink erős ellentámadásai mindenütt eredménnyel jártak. E harcokban 13 tisztet és 1883 főnyi legénységet fogtak el.

Linsingen tábornok hadserege: Az oroszok tegnap is erős, részben sietve odavont csapatokat vetettek előre nyomuló tömegeink elébe, de verességet szenvedtek. Támadásunk újból tért nyert.

Bothmer gróf tábornok hadserege: Tlumaczól délkeletre csapataink gyors előnyomulásban az oroszokat több mint 20 kilométeres harcvonal szélességben, 10 kilométernél mélyebben nyomták vissza.

Balkán hadszíntér: A helyzet változatlan.

Báró Wesselényi Miklós.

1845—1916.

Szilágyvármegyénk és hazánk utóbbi évtizedei politikai közéletének nevezetes szereplője, báró Wesselényi Miklós koronaőr, főrendiházi tag, vármegyénk volt főispánja s az utóbbi időkben a közigazgatási bizottság tagja, hosszas betegség után Kolozsváron július 2-án életének 71-ik évében hajnalban meghalt.

A nagy Wesselényi Miklós bárónak, az árvízi hajósnak, a hazája szeretetért börtönnel lakolt nemes nagy embernek méltó fia életének javarészét Szilágyvármegyében töltötte. A magyar történelemben híres család leszármazottja Zsibón született, 1845. december 13-ikán. A zsibói kastélyban nevelkedett és onnan vitték az erdélyi arisztokráciának hagyományos liberális szokásainak megfelelően, gimnáziumi tanulmányokra a kolozsvári

református kollégiumba, ahol a szilágysági és székelyföldi szegényebb sorsu gyermekekkel együtt nevelkedett, a legfényesebb nevű családokhoz tartozókkal együtt, egyforma bánásmódban részesülve, egyenlő demokratikus szellemben. A kolozsvári kollégiumból a berlini egyetemre ment és ott végezte be tanulmányait.

Egyetemi tanulmányainak bevégeztével Zsibóra tért vissza, nagy ámbícióval folytatva az ősi birtokon a gazdálkodást. A zsibói kastélyban sokszor találkoztak össze az erdélyi politikai élet vezetői, mert Wesselényiben kellő mértékben meg volt a hajlandóság arra, hogy lendítsen az elhagyatott Erdély és a gyakorlatban még mindig ahoz tartozó Szilágyság sorsán. Az erdélyi arisztokrácia azonban nehezen mozdult. Wesselényi mindinkább megyéjében maradt és Szilágyvármegye sorsával bajlódott. Az erdélyi társadalmi életben azonban mindamellett tovább is változatlanul vezető szerepet töltött be, — feleségével, Bánffy Ágnes grófnővel együtt részt vevén a kulturális mozgalomban s a Wesselényi-egylet megalakításában.

Nagy elődjétől örökölt hazaszeretete a nemzet jövőjéért folyó munka mezejére vonzotta. Ezt a munkát eredeti meggyőződése szerint a 67-es kiegyezés alapján állva kezdte, mert hitte, hogy ez az alap egyedül alkalmas arra, hogy azon a magyar nemzeti állam fölépüljön. Ebben a hitében elfogadta szülővármegyéjének, Szilágyvármegyének főispáni székét az 1888-ik évben, Tisza Kálmán miniszterelnöksége alatt. Tisza István miniszterelnöksége alatt azonban az 1903-ik évben el kellett hagynia a főispáni széket, melyet vármegyénk élén nagy tisztelet és általános szeretetben 15 éven keresztül a legliberálisabb módon töltött be, — mert a nemzet katonai követelése mellett nyilatkozott és pártolta Szilágyvármegye köztörvényhatóságának határozatát, amelyben a törvénytelen — az országgyűlés által meg nem szavazott — adók beszédésétől tisztviselőit eltiltotta.

És ekkor arra a meggyőződésre jutott, hogy eddigi hite balhít volt; azon az alapon, amelyen tilos a nemzet jogos követeléseit védelmezni, nem lehet fölépíteni a magyar nemzeti államot. Ez a meggyőződése aztán a függetlenségi táborba vezette. Kolozsvár város II-ik kerülete 1905-ik évben ujjparti programmal képviselőjévé választotta. Bánffy Dezső báró szegedi levele után belépett a függetlenségi pártba. Mint függetlenségi és 48-as képviselő az országgyűlési függetlenségi pártnak alelnöke lett.

Később, mint a főrendiház tagja, fölemelte tiltakozó szavát a Bécs szolgálatába szegődött önkény ellen, amikor a főrendiházban Tisza István gróf kormányzati rendszerét bírálta és elítélte a parlamenti öröknek a képviselőházban történt bevezetését. Tehette ezt mint zászlósur, mint a magyar szent korona választott őre, a Lipót-rend lovagja, a Vaskorona-rend tulajdonosa és a király belső titkos tanácsosa, aki köztudomásúlag az udvarnál kedvelt egyéniség volt.

Az életműködésében lezajlott ez a változás és politikai viselkedése élénk képét adják hazafias szellemének és erős jellemének. Ezért övezi mélyseges nemzeti gyász ravatalon nyugvó koporsóját.

Erdélynek, mint szűkebb hazájának

ügyét szíven viselte. A magyarság védelme érdekében és térhódítása céljára alapította az Emke-vel kapcsolatos Wesselényi-Egyesületet.

A nemzeté volt minden gondolata s valóban nemzeti szerencsétlenségünkhöz tartozik, hogy a hozzá hasonló nagy emberek tetteirejt megbenítja az a család, melyen lelküknek át kell menni, mikor hazájuk boldogulásának útját keresgetik. Wesselényi Miklós báró is belefáradt a meddő munkába, elkedvetlenedett és így tisztult meggyőződése szerint való nagyobb tevékenységet nem fejthetett ki nemzete boldogulása érdekében.

Hogy minő közszeretettel állott báró Wesselényi Miklós, mint vármegyénk főispánja, megható bizonyítéka annak azon márvány emléktábla, amelyet Moni Gyula törvényhatósági tag indítványára a vármegyei székház dísztermében azért állított fel a vármegye közönsége az 1903. évi december hó 5-ik napján tartott határozatával: *„báró Wesselényi Miklós főispáni működésének s hazafias érdemeinek elismerésül”, hogy „mutassa meg a vármegye, miként kell a hazafias főispánokat megbecsülni.”*

Báró Wesselényi Miklósban nemcsak a politikust, a magyar hazafit, hanem az erős karakter elvesztést is gyászoljuk, akihez a főispáni székből távozása alkalmával hozzá intézett búcsubeszédében báró Kemény Árpád így szólott: „Hozzád szólok, politikai és társadalmi életünknek mai romlott korában is, érintetlen, ritka tisztaságú alakjához, ki ma a szalon- és hivatali becsület, a külön tisztviselői és magánbecsület, a kaszinói- és kodex-becsület divatos tultengése idején csak egy becsületet ismersz: *a feltétlen becsületet.* Te hozzád szólok, akit csak a római költő szavaival nevezhetlek meg: *Vir integer.*”

Az aratási munka biztosítása.

Hogy a múlt évben tapasztalt károsodások, — amelyeket főként az aratási munkáknál beállott késedelmezés, vagy részben a rossz időjárás mellett a munkáskéz hiánya okozott — elkerülhetők legyenek, a kormány most már jóelőre igen fontos intézkedéseket tett, amelyeket következőben ismertetünk:

Mindenekelőtt felhatalmazta a törvényhatóságokat arra, hogy az aratási munka végzésére a kivételes törvények alapján a *közerőt kirendeljék* és a személyes szolgáltatások igénybevételét elrendeljék, ami azt jelenti, hogy a közigazgatási hatóságok a járási intézőbizottsággal egyetértésben *minden itthonlevő munkaerőt, az asszonyokat, fiukat és leányokat is egyaránt kirendelhetik az aratási munkára*, természetesen a megállapított díjazás mellett. A földmívelésügyi miniszter beszüntette a fatermelési és vízi munkálatokat és az e munkálatnál, továbbá az egyéb közmunkáknál, a vasutaknál és a nem hadi célokra dolgozó ipartelepeknél eddig foglalkoztatott hadifoglyokat arányosan szétosztotta a törvényhatósági munkabizottságok között. A szétosztásról a törvényhatóságok értesítést kaptak már s a szállítás folyamatban van. A földmívelésügyi miniszter Orosz-Lengyelországból több ezer munkást szerződttetett, ezek egy része

már megérkezett a munkahelyre, egy része most van uton. Az ország különböző részein a földmivelési tárca egyes intézményeinél raktáron levő aratógépeket a földmivelési miniszter a kisebb gazdálkodóknak felajánlotta. A hadsereg-főparancsnokság, a hadügy- és a honvédelmi miniszter a mögöttes országokban tényleg szolgáló és nélkülözhető *önálló mezőgazdák egyénenkénti szabadságoltatását elrendelték.* A lábbadozó osztagokat és általában a katonai intézményeknél (lakóház stb.) levő légénység szabadságolása már szintén elrendeltetett. A szabadságoltak kötelesek a közigazgatási hatóságnál jelentkezni és ez az egyes szabadságoltak *saját munkájuknak sürgős elvégzése után jogosult és köteles a szabadságoltakat máshoz aratási munkára kirendelni.* Arról, hogy a törvényhatóságok a nem szabadságolt légénységből mennyi katonai munkásosztagot kapnak, a honvédelmi miniszter a törvényhatósági gazdasági munkásbizottságokat már értesítette.

Az aratási, munkára vonatkozó rendeletek által a hatósági szervezet akképen állapított meg, hogy a kormány irányítása mellett az aratási munka intézése a törvényhatóságokra nézve az alispán elnökle alatt működő mezőgazdasági munkabizottság, illetőleg a járásokra nézve a főszolgabíró elnökle alatt működő járási mezőgazdasági bizottság feladata, a rendelkezések fogamatja tehát így nyilvánvalóan a végrehajtó közegek kezébe van letéve, ennek folytán minden ügyben a *járási főszolgabíróhoz, illetőleg az alispánhoz kell fordulni,* mert egyesek által tett közvetlen előterjesztésre egyik minisztérium sem tehet semmiféle intézkedést.

KÜLÖNFÉLÉK.

A Vöröskereszt Péter és Pál-napi gyűjtése.

A Vöröskereszt Egylet Péter és Pál-napi gyűjtését június hó 29-én tartották meg városunkban.

A gyűjtés eredményét június 30-án vették számba a városházán és annak kimutatását az alábbiakban közöljük:

I. Perselylyel gyűjtöttek: Sárosy Eta 25.33 korona, Lázár Matyika 36.25 korona, Balta Lili 28.74 korona, Gyöngyössy Irénke 28.74 korona, Frankovics Rózi 25.58 korona, Klein Malvin 18.02 korona, Andor Iluci 17.67 korona, Bethlen Évike 15.73 korona, Hetényi Fánika 18.25 korona, Nagy Berta 41.50 korona.

Befolyt továbbá az alább megnevezett gyógyszerértulajdonosoktól és üzlettulajdonosoktól, u. m.: Szalonzay Sándor (gyógyszerész) 5 korona, Frankovics Ignác R. T. 40 korona, Schwarcz Ignáczné 25 korona, Rozeneweig Mihály 5 korona, Lázár Zoltán, 5 korona, Opris Demeterné 2 korona, Blau Sándor 4 korona, Schwarz Mór 7 korona, Madár János 10 korona, Schlesinger Adolf 4 korona, Sámuel S. és Keller Izsó 3—3 korona, Stern Testvérek 23.50 korona, Ullmann Ignác 10 korona, Rosenberg Sámuel 4.20 korona, Schwarz Miklós 8 korona, Rigó Árpád 2 korona, ifj. Rosenberg Mór 2.10 korona, Müller Elek 4 korona, Moskovics Jakab 5 korona.

Az urnáknál befolyt: Bartha Kálmánné (cukrászat előtt) gyűjtéséből 17 korona, Szücs Imréné (Globus nyomda) gyűjtéséből 60 korona, Barta Károlyné (posta előtt) gyűjtéséből 2.20 korona.

A gyűjtés eredményei:

1. Urna és perselygyűjtésből	327.01 K
2. Üzlettulajdonosoktól	173.80 K
3. Neszveda Károlyné urnó adománya (Krasznánégény)	33.50 K
Összesen:	534.31 K

— **A szilágysomlyói új királyi közjegyző.** A királyi igazságügyminiszter Mártonffy Bogdán dr. körösbányai királyi közjegyzőt a Moni Gyula elhalálozásával üresedésbe jött szilágysomlyói királyi közjegyzői állásra áthelyezte.

— **Új hadnagy.** A király Hegedűs László cs. és kir. 51. gy. ezredbeli zászlóst hadnaggyá nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Andrásfeszky Ernő dr. Kolozsvárról eljegyezte Kovács Margitot, Kovács Albert szilágynagyfalusi ref. lelkész leányát.

— **Hősi halál.** Pap Tibor zálnoki birtokos, főgimnáziumunk igazgatójához intézett megható levelében tudatja fiának, Pap Jánosnak, gimnáziumunk volt növendékének, a bukovinai határon folyó évi június hó 21-én halálos sebesülés következtében történt hősi halálát. Folyó évi február hó 16-án került a bukovinai frontra, ahonnan — így írja az apai levél — naponta csak kedvező dolgokat írt mindig. Mint 7 gyermek apja, mily örömmel vártam szabadulását a jó fiúnak, ki nemsokára hajlékom oszlopa lett volna, kibén volt minden reményem. Hiszen Istenem így akarta talán a jókat magához venni szüleiktől örökre, hogy mint hazájuk hőse védelmezői ellenséges golyótól találva dicső halállal találják meg örök nyugalomukat. A jóra való fiúnak, hőse katonának halála hírére a következő levél tudatta édes atyjával: Nagyságos Uram! Mély részvéttel értesítem, hogy Pap János a 309. honv. gy. ezr. önkéntes hadapródjelöltje, aki ezen a lapon akarta tudatni, hogy súlyosan megsebesült, 1916. évi június hó 21-én a hajnali órákban az ellenség golyójától találva halálos sérülésében belehalt. E napon d. u. fél 2 órakor halt meg az 54. hadosztály egészségügyi intézetében. Temetése f. hó 22-én volt az egészségügyi intézet sírkertjében. Vigasztalja az a tudat, hogy hazájáért harcolva, mint hőse halt meg. Kiváló tisztelettel: Bellai Máté, plébános.

Varjassy János 32-ik honvéd gyal. ezr. honvéd, városunk egyik derék asztalos iparosa a wolhyniai határon fejen gránáttól találva a napokban hősi halált halt. Haláláról családja a következő gyászjelentést adta ki: „Mélyen szomorodott szívvel, de Istenben való megnyugvással és Istenben való törhetetlen bizalommal jelentjük, hogy a hű férj, gondos jó apa, szerető fiu, jó testvér és rokon Varjassy János m. kir. 32-ik honvéd gyalogezred, I. zászlóalj, 2-ik századbéli honvéd, életének 33-ik, boldog házasságának 7-ik évében, hazájának hősi védelmében, több véres ütközetben való részvétel után, folyó évi június hó 19-én, a wolhyniai orosz betörés visszaverése közben, fejen gránátlövéstől találva, rövid szenvedés után hősi halált halt. Lelkéért az engesztelő szent miseáldozat folyó évi július hó 5-én d. e. 1/2 órakor fog a róm. kath. plébániai templomban bemutatni. Legyen emléke áldott, s pihenjen boldogan az idegen föld hantjai alatt! Szilágysomlyó, 1916. július 3. Özv. Varjassy Jánosné szül. Cserne Ilona, az elhunyt neje. Józsika és Ilonka, gyermekei. Varjassy József és neje Orosz Mária, szülei. Cserne János, apósa. Özv. Orosz Jánosné, nagyanyja. Katalin, Mária, Agnes, testvérei. Cserne György és neje, Cserne Zsuzsika, Cserne József, ifj. Surányi József, Tóth András, Janó József, sógorai és azok gyermekei“.

— **Háborus adománygyűjtések.** Miután mindenfelé akadtak lelketlen emberek, akik nem átalították az itthonmaradtak jószívűségét kihasználva arra, hogy a háborus jótékonyaság ürügye alatt adományokat gyűjtsenek és azokat maguk vágják zsebre, a jóhiszemű adakozók érdekében a belügyminiszter rendelettel szabályozta a gyűjtéseket. Kimondotta ugyanis, hogy a hivatalos gyűjtéseken kívül bármilyen háborus jótékonyasági célra és pedig akár nyilvánosan, akár nem nyilvánosan, csakis előzetes hatósági engedéllyel szabad gyűjteni. Ilyen engedély kell nemcsak a készpénznek, hanem egyáltalában mindenféle adománynak a gyűjtéséhez, sőt a jótékonycélú mulatságok rendezéséhez, vagy hasonló célra áruikkal és műtárgyak forgalombahozatalához vagy kisorsolásához is. Legokosabban tehát akkor jár el mindenki, hogyha ezen túl bármiféle adománygyűjtéstől azonnal követeli a hatósági engedély felmutatását s ha ezt az illető felmutatni nem tudja, a megkárosított katonák vagy családjaik érdekében nyomban feljeleníti őt a hatóságnál.

— **Perecsenben** tegnap délután a faluvégén egy ház és egy istálló leégett. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

— **Felhívás.** A Szilágysomlyó és vidéke ipari és gazdasági hitelszövetkezet igazgatósága ez uton is felhívja tagjait, hogy július hó 20-ig igényüket jelentsék be mindazok, kik a szövetkezet segítségével óhajtják jövő évi buza, szén és egyéb terményszükségletüket biztosítani.

— **Új rendelet a hadisegítségéről.** A honvédelmi miniszter rendeletet intézett az illetékes hatóságokhoz a hadisegítés ügyében. A rendelet értelmében az olyan esetben, mikor valakinek huzamosabb ideig folyósították illetéktelenül a hadisegítségét, amiről azonban a segedelmezett nem tudott, a segítséget levonni nem szabad. A rendeletnek ez az intézkedése azokra az esetekre vonatkozik, amikor az illető, aki után a segedelmet folyósították, meghalt, a halálesetről azonban hozzátartozói egyáltalában nem tudtak semmit. Abban az esetben azonban, ha a segítséget élvezők tudtak az illető hozzátartozó elestéről, vagy eltűnéséről, de ezt a körülményt szándékosan nem jelentették be, a segítséget le kell vonni. Érdekes ujtást is tartalmaz e rendelet: azt nevezetesen, hogy a hadisegítségét folyósító hatóságoknak jogában van még a végleges nyugdíj folyósítása előtt előleget adni. Ennek az előlegnek akkorának kell lennie, hogy abból a megsegítendő megélhetése biztosítva legyen. De ezt az előleget annak idején le kell vonni a nyugdíjból. Akik azonban egy hónapnál hosszabb időre kaptak mezőgazdasági munka címen szabadságot, azoktól a családi hadisegítés pótlékot a bevonulásig meg fogják vonni.

— **A só drágulása.** Azon híreszteléssel szemben, hogy a só ára kilónként 1 korona lesz, illetékes helyről nyert információ után tudatjuk a közönséggel, hogy e híresztelés alaptalan. A só ára a régi marad.

Legujabb!

Budapest, július 5.

(Hivatalos.) Orosz hadsintér: Bukovinában a Kirlibabától északra fekvő magaslatokon az ellenség lovasságával csatározás folyik. Kolo-meától nyugatra déltájban egy támadásra előnyomuló dandárt tűzértségünk arra kényszerített, hogy menekülésszerűen vonuljon vissza. Este felé az ellenség Sadzovkától délre nagy erővel támadott. Mindenütt visszavertük őket. Raysznál, Bucactól nyugatra, az oroszok behatoltak egyik állásunkba. Ellentámadással azonban védelmi vonalainkat visszahódítottuk. Werlennél, a Styr felső folyásánál osztrák-magyar csapatok egy előretörésük alkalmával 11 orosz tisztet, 827 főnyi légénységet fogtak el és 5 géppuskát zsákmányoltak. Lucktól délnyugatra és nyugatra újra a legnagyobb veszteségek mellett hiusult meg az ellenség számos előretörése. A Styrszakaszon Sokul alatt egészen Rafalovkáig az oroszok újra megkezdték támadásaikat. Kolkitól nyugatra az ellenség nagy haderő harcballításával arra törekszik, hogy az északi parton szilárdan megvesse a lábát. Számos helyen visszavertük az oroszok támadásait.

Olasz hadsintér: A Doberdo szakaszán főképp a fensik déli részét az olasz tűzértség tűz alatt tartja. Az olaszoknak Monfalconétól és Zelltól keletre levő hadállásaik elleni támadási kísérletei megheiusultak. A Branta és Etsch közötti harcvonalon az ellenség a Roánánál és Posina völgytől északra levő hadállásaik ellen hasztalanul kísérelt meg előretöréseket. Malborgetnél és a Sugana völgyben egy-egy ellenséges repülőgépet lőttünk le.

Délkeleti harctér: Változatlan.

Hirdetmény.

A szilágysomlyói ipari és gazdasági hitelszövetkezet ajánlja olcsó és költségmentes **kölcsöneit** bekebelezés és kezelés mellett is.

Betéteket elfogad és azok után ez idő szerint is **5% kamatot** fizet.

Az igazgatóság.

— **Hirdetmény.** Hivatkozással a múlt évi szeptember 9-én közzétett azon rendelkezésre, mellyel a m. kir. honvédelmi miniszter a hadi oélokra igénybe vett fémekre vonatkozóan kiadott rendeletét részletesen ismerttettem, felhívom az érdekeltek közönség figyelmét a m. kir. honvédelmi miniszternek kiadott újabb rendeletében foglalt következő intézkedésekre, u. m.: Azok az ipartűzők és kereskedők, akik az 1915. évi december hó 29-én kelt rendeletem alapján a bevezetésben említett rendelet 1. §-ában felsorolt fém tárgyakból raktáron levő készletük egyharmadrészét már beszolgáltatották, kötelesek megmaradt készletüknek ismét egyharmadrészét beszolgáltatni. A beszolgáltatandó harmadrész kiszámítására az 1915. december 29-ről kelt rendelet 3. §-a irányadó, de a beszolgáltatandó súlymennyiségből csak azoknak a tárgyaknak a súlyát szabad levonásba hozni, a melyeket a kötelezett az első beszolgáltatás után adott át valamely hazafias fémgyűjtés részére, illetőleg adott el a magyar szent korona országainak fémközpontja részvénytársaságnak, vagy az általa megbízott bevásárlóknak (helyben Frankovits Ignác r. t. és Keller Ferenc és Fia cég.) A honvédelmi miniszternek hivatolt rendeleto 2. §-ában 2—6 pont alatt felsoroltak, nevezetesen: 1. Olyan ipartűzők és kereskedők, kik fém tárgyak előállításával, kereskedésével, vagy azok őrzetben tartásával foglalkoznak, — 2. háztartások, — 3. háztulajdonosok, — 4. szállodások, vendéglős és kávéház-tulajdonosok, sütők és cukrászok, — 5. egyesületek, rendházak, kórházak, tan- és nevelő-intézetek a jelzett 1. §-ában felsorolt és tulajdonukban, vagy őrzetükben levő vörösréz, nikkel, bronz, tombakból készült mindennemű tárgyaikat (edények, kanak, fazekak, serpenyők, mozsarak, gyertyatartók, vasalók, üstök, stb. stb., kivéve az 1. §. pontjában említett egyszerű függönyrudakat (csövek) és tartókat beszolgáltatni. A beszolgáltatás helyét és idejét dobszó és falragasz útján hirdetményileg fogom közzétetni a beszolgáltatandó tárgyak birtokosai, vagy őrzői e tárgyakat a beszolgáltatás napját megelőző napig valamely hazafias fémgyűjtés részére ajándékképpen, vagy cseretárgy ellenében átadják, vagy a magyar szent korona országainak fémközpontja r. t.-nak, illetőleg az általa megbízott bevásárlóknak szabadkézből eladhatják. Szilágyssomlyó, 1916. június 29. Donogány János, polgármester.

— **Az Est.** A magyar ujságok között Az Est az egyetlen, amelynek kiváló munkatársai mindig mindenütt ott vannak, ahol helyes és pontos értesüléseket szerezhetnek be lapjuk, a magyar közönség és a külföld részére. Az Est éppen így kiterjesztette tudósító-szervezetét minden magyar vidékre, sőt még a kisebb helységeket is bevonta hálózatába. A tökéletes szervezethez ereje letörülhetetlenül rajta van. Az Est minden példányán, aminek legbiztosabb mértéke az olvasó közönségnek Az Est-tel szemben megnyilvánuló, s állandóan fokozódó bizalma és szeretete. Ezért lett a legelterjedtebb magyar lap Az Est, a világsajtó egyik leghatalmasabb organuma, amely a külföld előtt is fogalomná nőtt s amelyről az egész művelt világon tudják, hogy hírszolgálat a legmegbízhatóbb és elterjedtsége is Európa legelső lapja közé emeli.

— **A „Darwin.”** Dr. Fülöp Zsigmond népszerű természettudományi folyóiratának július 1-iki száma a következő érdekes tartalommal jelent meg. Fabre: Az élet gyomorkérdés. Jankó Elemér: Új adatok a tetű természetrajzához. Dr. Péterfi Tibor: Mi történik egy járványkórházban? László Artur: A nyári időszámítás technikai szempontból, stb. A kitűnően szerkesztett s kéthetenként megjelenő folyóirat előfizetési ára fél évre 5 kor. Mutatványszámokat szívesen küld a kiadóhivatal, Budapest, Andrásy-ut 60.

— **A „Magyarország”** a háború kitörése óta a legkövetkezetesebb és legfrissebb tudósításokat nyújtja a világháború eseményeiről és minden tulzást elkerülve tárgyilagosan tájékoztatja a magyar közönséget Európa nagy válságáról és harctéri eseményekről. A „Magyarország” a külföldi semleges középpontokban állandó tudósítókat tart s ezek segítségével mindig elsőnek közli a legfrissebb híreket,

amellett a lap tartalma igen élénk és változatos. A „Magyarország” állandóan foglalkozik a magyar történelem nagy eseményeivel s a ferditőkkel és a homályosítókkal szemben mindenütt földeríti a nemzet napfényes igazságát. Hasonlíthatatlan erővel visszaverte a Rákóczi szent emléke ellen intézett merényletet: egymásután közöl még eddig ismeretlen, érdekesebbnél érdekesebb emlékiratokat, dokumentumokat a negyvennyolc-negyvenkilencedik nagy időkből. A „Magyarország” irodalmi része is magas színvonalú és nemzeti. Tárcait — élükön Tömörkény Istvánnal és Krudy Gyulával — a legjobb magyar írók írják. Krudy Gyula minden vasárnap „Pesti levelet” ír. A „Magyarország” regényrovata egymásután adja jó magyar fordításban a legérdekesebb új külföldi regényeket. A „Magyarország” úgy háborús hírszolgálatának megbízhatóságával, mint egyébb közleményeinek magas nívója és érdekessége révén, mind pedig a lap szerencsés megjelenési ideje folytán a legolvasottabb és legnépszerűbb magyar napilap. Előfizetési ára negyedévre 8 kor., félévre 16 kor., egész évre 32 kor. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VI. Teréz-körút 22. sz.

— **A „Vasárnapi Ujság”** július 2-iki száma pompás képeket közöl az olasz és orosz harcterről. Barta Ernő két művészi rajza is a háború motivumait szolgáltatta meg. A Szépművészeti Múzeumban fölfedezett Lionardo da Vinci-szobrot kép és kísérelő cikk mutatják be. Szépirodalmi olvasmányok: Havas Aliz és Walter Bloem regénye, Szederkényi Anna novellája, Szöllösi Zsigmond tárczája. Egyéb közlemények: Arató katonák képei, s a rendes heti rovatok: a háború napjai, Irodalom és művészet, Sakkj. Halálzás stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára 5 K. „Világkróniká”-val együtt 6 K. Megrendelhető „Vasárnapi Ujság”, kiadóhivatalában (Budapest, a IV. Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolvasottabb ujság a magyar nép számára, fél-évre 2 korona 40 fillér.

Kiadó

egy külön bejárati nagy **utcai szoba** és egy tágas ujonnan padolt **istálló**, mely műhelynek, vagy raktárnak is használható, — a Vármegyeház-utcában — **június 1-től** özv. **Ajtai Albert**nél.

Az országban

20.000

árusítónál kapható

A N A P

Egy szám

6

fillér

Minden városban és községben A NAP-ot megérkezése után árusítóink kívánatra

házhöz szállítja.

Mindenki vegye meg a Nemzet Háza időreform emléklapját.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert kolera, vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek most fokozottabb erővel lépnek fel, mint más időkben, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítőszer kéznél legyen. A jelenkor legjobb fertőtlenítőszer a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 1 korona 25 fillérért minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása Löffler Vertun, Petrik, Vas, stb. intézeteinek vizsgálatai szerint gyors és biztos, miért is az összes orvosok beteg-ágyak fertőtlenítésére, antiszeptikus kötőzéseknek (sebekre és daganatokra), kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására stb. mindenkor ajánlják.

Lysiform szappan

finom, gyenge pipere szappan lysiformot tartalmaz és antiseptikus hatású. Alkalmazható a legkényesebb bőrre is; szépiíti, megpuhítja és illatosítja teszi a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Ára 2 korona. 15—

Fodormenta Lysiform

erősen antiseptikus hatású szájviz. Száj-bűzt rögtön és nyomtalanul eltüntet és a fogakat konzerválja. Használandó továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre.

Eredeti üvegje 2 korona.

Az összes Lysiform készítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában. Kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

Dr. Keleti és Murányi

vegyészeti gyára **UJPESTEN.**

Harminchatodik évfolyam.

Kormos Alfréd lapja:

MAGYAR KERESKEDŐK LAPJA

„Vállalkozók és Iparosok Lapja” melléklettel. Magyarország e legrégibb kereskedelmi szak-közlönye immár harminchatodik évfolyamába lépett. A „Magyar Kereskedők Lapja” hetenkint 3—4 ivnyi terjedelemben jelenik meg. A „Magyar Kereskedők Lapja” üzleti tudósításai elsőrendű forrásból valók és a legújabb kereskedelmi hírekről főleg a „Magyar Kereskedők Lapja” útján lehet értesülni. A „Magyar Kereskedők Lapja” előfizetési ára rendes mellékleteivel együtt egész évre 20 K, fél-évre 10 K, negyedévre 6 K. Előfizetések a kiadóhivatalba: Budapest, V., Sas-utca 13. szám alá intézendők.